

Chelsean ja Tšekin maalivahti Peter Cech kaappaa pallon Porton hyökkääjän Luis Fabianon ulottuvilta Mestarien liigan ottelussa joulukuussa 2004. Fabianon tukipyiväänä Chelsean toppari John Terry.

MAALIVAHTI

Tiikeri reviirillään

JALKAPALLON kehitys on muokannut maalivahdin roolia merkittävästi. Koska maalivahdit eivät enää saa ottaa käsiinsä joukkueovereidensa syöttöjä, heidän on osattava pelata palloa myös jaloillaan.

Moni huippumaalivahti rävyttääkin puhtaan potkutekniikkansa ansiosta pallon maasta lähelle vastustajan rangaisutusalueelta.

Tarkkuuskin on muotia: yhä useammat torjujat saavat perin-

teiset pitkät, käsistään ampumansa pallot oikeisiin osoitteisiin.

Kehityksestä huolimatta maalivahdin työn perusta ei koskaan muutu. Tärkeintä on ottaa pallot kiinni, tavalla tai toisella.

Kun työnkuva vaihtelee tilanteesta toiseen, monipuolinen tekniikka on välttämätön. Liimanäpin on torjuttava matalia ja korkeita palloja, kohti tulleita ja tolppien juureen sijoitettuja laukauksia. Hänen on poimittava kovia ja matalia keskityksiä yhtä

lailla kuin korkeita ja kierteisiä; läpiajotkin olisi pysäytettävä.

HUIPPUMAALIVAHTI hallitsee reviiriään kuin naarastiikeri omaansa. Hän on puolustuksen kiistaton johtaja yhdessä topparien kanssa. Maalivahti ohjaa puheellaan puolustajat oikeille paikoilleen. Jos puhe ei auta, se vaihtuu ankaraksi ja vaativaksi huutomöykäksi.

Maalivahdin pelkokerroin on alhainen. Huipulla vain rohkeat

VANHAN SANONNAN mukaan "tärkein matka, jonka ihminen voi tehdä, on mennä toista puolitiehen vastaan". Maalivahdin maailmassa puoliteihen meneminen tarkoittaa totaalista epäonnistumista ja kaikkien avaimien luovuttamista vastustajalle. Laukaus on ehdittävä peittämään läheltä, tai sitten sitä on jäätävä torjumaan maalinsuulle. Sijoittuminen ennen kaikkea.

Keskialueen pelintekijöiden tavoin maalivahdin on aistittava myös pelin henki. Hänellä on iso vastuu pelin rytmittämisestä. Nopean tai hitaan avauksen on hyödytettävä joukkuetta.

Maalivahti on yksilöurheilija joukkuepelissä, kenttäpelaajiin verrattuna poikkeus peleissä ja harjoituksissa. Iso sellainen, myös kirjaimellisesti: alle 180-senttisiin maailmanluokan torjujiin ei juuri törmää.

FYYSISISTÄ ominaisuuksista tärkeimpiä ovat nopeus, kimmoisuus ja liikkuvuus. Muutamien metrien spurtit kysyvät räjähtävää nopeutta, korkeuksista kurkotettavat keskityspallot ponnistusvoimaa ja purevimpien kierrepotkujen torjuminen akrobaattista keuhonhallintaa.

Myös reaktionopeus on maalivahdille tärkeä. Usein ero takaiskumaalin ja kuukauden torjunnan välillä voidaan mitata sekunnin kymmenesosissa.

Kestävyytsteesteissä maalivahdit pitävät lähes aina joukkueessa perää. Normaali harjoitus rasittaa heitä fyysisesti enemmän kuin MM-turnauksen loppuottelu.

Erkka V. Lehtola

Italian maajoukkueen ykkönen, maalivahti vailla heikkouksia.

Tärkeä osa Juventuksen ehkä maailman parhaiten organisoitua puolustusta; lukko, jonka pystyvät murtamaan vain huippuosaajat. Italialaisen tyyni olemus tartuttaa rauhallisuutta joukkueetovereihin.

Yksi tyylikkään maalivahdin suurimmista vahvuuksista on reaktionopeus. Sanotaan, että hetkeä Buffonin näköhavainnon ja fyysisen toiminnan välillä ei ole edes olemassa. Valittiin maailman parhaaksi maalivahdiksi vuosina 2003 ja 2004.

Dida, Brasilia

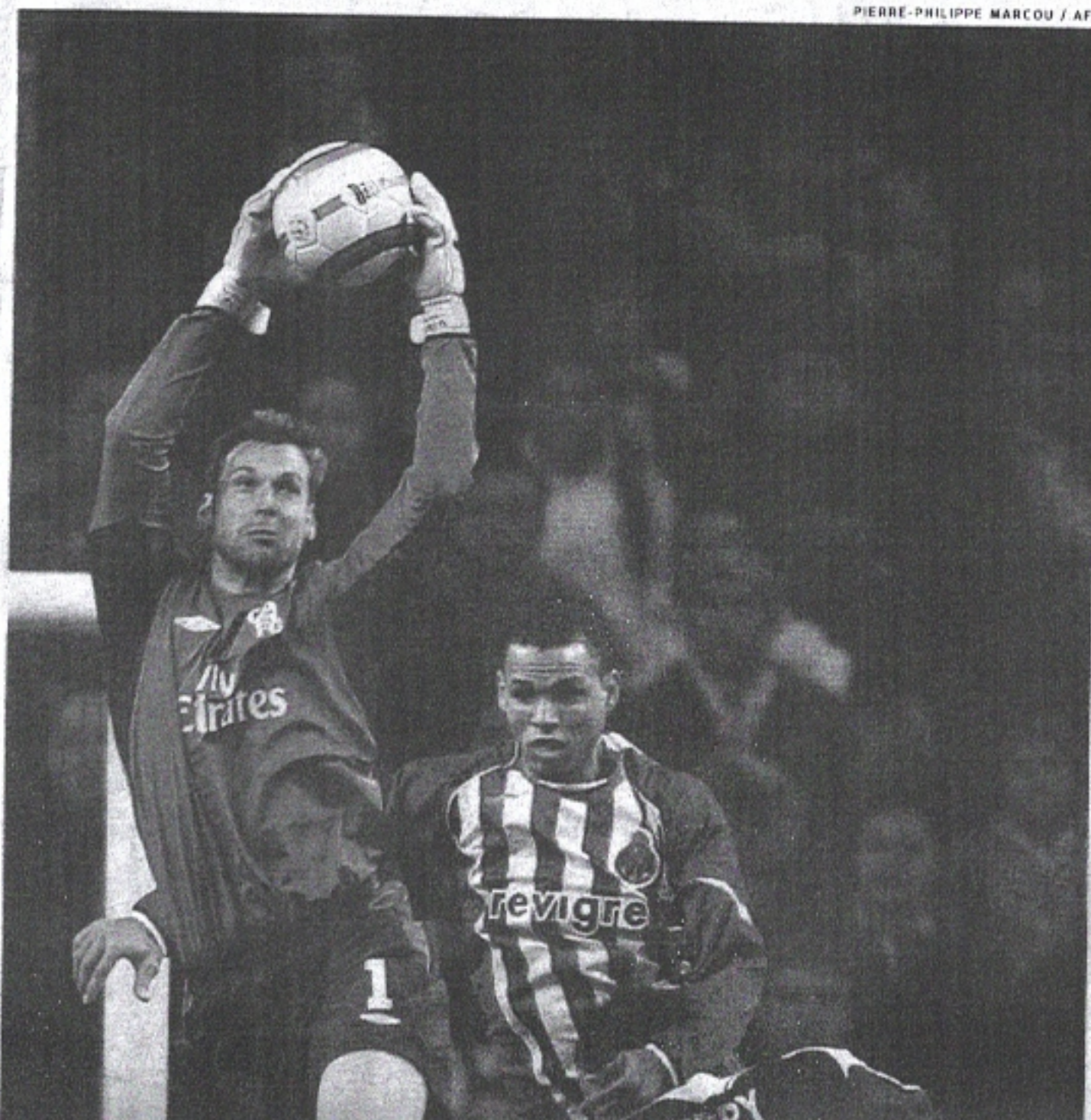
DIDA, ateettinen, 195-senttinen jättiläinen hallitsee AC Milanin ykkösmaalivahdin

paikkaa. Brasilialainen venyy parhaimmillaan akrobaattisiin pelastuksiin, mutta sortuu joskus helpoisiin virheisiin. Avaukset ovat huippuluokkaa.

Dida on maalillaan ilmeeton toisin kuin monet kentällä pelaavat maanmiehensä. Kokoneen 32-vuotiaan Didan keskittyminen näyttää täydelliseltä: ikään kuin hänellä ei olisi hermoja lainkaan.

Nousi Brasiliassa kulttihahmoksi torjumalla sikäläisen sarjan finaaleissa läjäpäin rankkareita. Toisti tempun Mestarien liigan finaaleissa Juventusta vastaan keuhällä 2002. On nyt kelta-paitojen kiistaton ykkönen.

PIERRE-PHILIPPE MARCOU / AFP

elävät. Luisia kyynärpäitä, kovia kengänkärkiä ja viiltäviä nappuloita viuhuviin ahtaisiin paikkoihin on syöksyttävä sumeilematta ja kolhuja pelkäämättä.

Sujuva pelinlukutaito on maalivahdille välttämätön ominaisuus. Hänen on arvioitava pallon lentorata sekä pelaajien liikkeet nopeasti ja tarkasti ja ajoitettava omat ratkaisunsa niiden mukaan.

ARVOSTELUASTEIKKO on tyyliä pienikin lasku- tai huolimattomuusvirhe loistaa tulostaululla. Siksi maalivahdin henkisen kantin pitää olla huippuluokkaa. Kiihkeät fanit, menestystä janoavat managerit ja herkästi puukottavat toimittajat antavat vain harvoin anteeksi.

Luotettavuutta arvostetaan. Varmojen perustorjuntajien illasta toiseen tekevään maalivahtiin uskotaan usein vahvemmin kuin kourallisen ihmepelastuksia esittävään, mutta toistuvasti helppoja maaleja imevään hanskakäteen.

Pienikin virhe tai huolimattomuus loistaa heti

SEURAA HEITÄ

Peter Cech, Tšekki

PETER CECH on maailman paras maalivahti vuosimallia 2005. Vasta 24-vuotias

tšekki on syöksynyt ryminällä pelipaikkansa kärkikaartiin. Maalivahdiksi erittäin nuori, parhaat vuodet ovat vasta edessä. Iästään huolimatta kokenut.

Varma ja luotettava torjuja, joka ei tee isoja virheitä, mutta kykenee haamupelastuksiin. Täydentää loistavasti Chelsean kivikovaa puolustusta.

Fysiikaltaan modernin maalivahdin prototyyppi: pitkä, ulottuva ja urheilullinen. Yli 190-senttinen Cech on reivirinsä herra eikä ujostelee ulostuloissaan. Pelaa hallitusti myös jaloillaan. Kaudella 2004-2005 piti maalinsa puhtaana Englannin Valioliigassa yhtämittaa yhteensä 1024 minuuttia.

Gianluigi Buffon Italia

AC Milanin ja Italian toppari Alessandro Nesta jättää Parman Bernardo Corradin taakseen Serie A:n ottelussa Parmaa vastaan toukokuussa 2006.

TOPPARI

Puolustuksen johtaja

TOPPARI pystyy pelipaikkansa ansiosta arvioimaan joukkueensa pelaamista paremmin kuin kukaan muu.

Tuppisuus ei topparina pärjää, ääntä on käytettävä rajusti. Aktiivinen ja kuuluva kommunikointi maalivahdin, muiden puolustajien sekä lähimpien keskikenttäpelaajien kanssa on välttämätöntä.

Toppari on usein taistelun ruumiillistuma, oman reviirinsä kiistaton valtias, jonka on oltava valmis uhrautumaan oman maalin edessä. Rohkeus on määrävä ominaisuus. Monet huippu-topparit kantavat kapteenin nauhaa ja johtavat joukkojaan edestä.

PELIKÄSITYS on kaikki kaikessa. Tähtitoppari lukee peliä salamannopeasti ja sujuvasti. Puolustajan supertietokone laskee sekunnin murto-osassa oman maalin, joukkueovereiden, vastustajien ja pallon sijainnin, puolustuslinjan takana olevan tyhjän tilan sekä omien ja vastustajan pelaajien liikkumisno-

peudet ja tekee niiden perusteella ratkaisunsa.

Virheisiin ei ole varaa. On osattava joko nostaa puolustuslinjaa ylöspäin tai vetäytyä alemmas ja "tappaa" selän taakse jäävä tila. Topparilla on oltava taito sijoittua metrilleen oikein.

Parhaat keskuspuolustajat tietävät, mitä osaavat ja mitä eivät osaa. Koska yksikin virhe voi olla kohtalokas, topparin on tiedettävä, mitä pallon kanssa voi milloinkin tehdä ja missä. Viihdyttämisen huippu-topparit jättävät muille.

TOPPARIN ON pelattava päällä – monipuolisesti. Pelkkä ajattelu ei riitä. Ilman taitoa puskea palloa ei huipulle ole asiaa.

Puolustuksen johtajan on pärjättävä ilmataistelussa usein vastustajan isoimpia ja kovimpia pelaajia vastaan. Pallo on tarvittaessa pystyttävä putsamaan omalta maalilta kauas ja kor-

kealle, pois vaara-alueelta ja mieluummin vielä omalle pelaajalle.

Pääpelitaito on täsmäase myös hyökkäyspään erikoistilanteissa: huippu-topparit iskevät kourallisen maaleja kaudessa.

Hyökkäyspelissä potkutekniikka on kaiken a ja o. Maailman parhaat topparit avaavat peliä sekä vasemmalla että oikealla ja-

Topparilla on oltava taito sijoittua metrilleen oikein.

lalla. Tekniikan merkitys korostuu varsinkin useiden kymmeneen metrien pituisissa syötöissä.

Taklaukset kuuluvat topparin arkirutiineihin. Koska topparin jalkojen nopeus vain harvoin riittää vikkelimpien vastustajien kohdalla yksi vastaan yksi -tilanteissa, on keksittävä korvaavia keinoja.

Tempputyöltä on löydettävä tilanteeseen sopiva puhdas taklaus, jolla pallo jää oman jouk-

kueen haltuun. Kiireisimmissä tapauksissa se on tehtävä liukumalla. Totuus kuitenkin on, ettei puolustuksen keskusta elä huipullakaan ilman laitapakkien ja keskikenttäpelaajien tukea.

PIENIÄ JA KESYJÄ mikkihiiritoppareita ei maailmalla näy. Puolustuksen johtajalta vaaditaan kokoa ja voimaa, ilmataistelut kysyvät kimmoisuutta. Vähintään yksi keskuspuolustajista kohoaa tornin korkeudelle.

Voimaa tarvitaan etenkin vastustajan isojen hyökkääjien kanssa painimiseen. Toisaalta liika lihasmassa hidastaa liikkumista ja vaikeuttaa pelaamista nopeampia ja terävämpiä hyökkääjiä vastaan. Huippunopeat keskuspuolustajat ovat kuitenkin kalliita harvinaisuuksia.

Kestävyysominaisuuksiltaan toppari on maalivahdin jälkeen kentän leppoisin työpiste. Alakerran aitiopaikalla toppari saa nauttia kävelytuokioista, eivätkä maksimivauhdilla juostavat spurtit ole pitkiä.

Erkka V. Lehtola

taututopparin prototyyppi: pelipaikallaan yksi nopeimmista, yksi taitavimmista, yksi älykkäimmistä.

Pärjää kilpajuoksuissa kärkipelaajille ja on siksi hankalasti kierrettävä yksi vastaan yksi -tilanteissa.

Liikunnalliset lahjat auttavat nopeissa suunnanmuutoksissa. Nesta kääntyy terävästi, eikä monille toppareille tyypillisestä autolauttasyndroomasta ole merkkiäkään.

AC Milanin puolustuksen 30-vuotias johtaja on kokenut ja seurajoukkueissaan myös voittanut kaiken mahdollisen. Valtava rutiini näkyy joskus huolimattomuutena, mutta panosten noustessa Nesta venyy parhaimmilleen. Silloin viimeistään paljastuu topparin monipuolisuus.

Lúcio, Brasilia

TOPPARI

maasta, jossa kaikki rakastavat hyökkääjiä. Ehkä hän siksi poikkeaa lähes täydelli-

sesti kollegoistaan ja osallistuu usein aktiivisesti hyökkäyspeliin.

Bayern Münchenin luottotoppari on tuttu näky vastustajan kenttäpuoliskolla eikä pelkää erikoistilanteissa, vaan usein keskeisessä roolissa rakentamassa peliä tai jopa päättämässä hyökkäyksiä.

Eriolaisuudestaan huolimatta Lúcio ei ole unohtanut tärkeintä tehtäväänsä, estää vastustajaa tekemästä maaleja. Kulmikas juoksutyylillä heittää hilpeyttä, mutta brasilialaisen liikkuminen on tehokkaampaa kuin miltä se vaikuttaa.

Laitojen saalistaja

NIMITYS "laitapuolustaja" va-lehtelee. Modernissa jalkapallossa puolustuksen laitapelaajat osallistuvat yhä aktiivisemmin myös hyökkäyspeliin.

Kun vastustajat puolustavat tiiviisti ja tappavat tilan kentän keskiosasta, laitojen merkitys korostuu. Siksi maailman huippujoukkueiden hyökkäykset päättyvät entistä useammin nousevan laitapuolustajan keskitykseen ja siitä parhaassa tapauksessa syntyvään maaliin.

HYÖKKÄÄVÄMPI työnkuva edellyttää laitapuolustajalta korkealaatuista osaamista. Monitoimikoneen on kyettävä kuljettamaan palloa ja nopeasti. Kovassa vauhdissa pitäisi pystyä myös kahvittamaan vastustajia. Hyökkäysalueen yksi vastaan yksi -tilanteet ovat uusimpia kohtauksia laitapuolustajan vaativassa roolissa.

Pehmeä ensimmäinen kosketus ja taito syöttää kuuluvat laitapakin perustaitoihin. Eripituisien syöttöjen on löydettävä oikeisiin osoitteisiin, ja keskityksiä on osattava antaa kummallakin jalalla. "Yksijalkainen" on helppo saalis fiksulle vastustajalle.

Myös pääpelitaidon merkitys on kasvanut, sillä vastustajat ovat venyneet pituutta viime vuosikymmeninä.

Vaikka taito hyökätä on laitapakille välttämätön hyve, tärkeintä on osata puolustaa.

TAKLAAMINENKIN kuuluu laitapakin perusasioihin. Hän kohtaa muita useammin yksin vastustajan parhaita pallotaitureita. Tehtävä on viheliäs. Vastustajan hyökkäys on katkaistava tavalla tai toisella, mieluiten puhtaasti, koska kentältä poistettu puolustaja on huonoin puolustaja. Hyökkääjä-tähtien Oscar-patsaiden arvoiset näyttelijänlahjat tekevät laitapakkien työstä entistä epämieluisamman.

FYYSISISTÄ ominaisuuksista laitapuolustajille tärkeimpiä ovat nopeus ja kestävyys, sanalla sanoen juoksuvoima. Nopeat syövät hitaat yhtä varmasti jalkapalloviheriöiden laidoilla kuin Afrikan savanneilla.

Koska vastassa ovat järjestään vikkelimät viholliset, on laitapakin oltava kissapedon kaltainen sähkö, ketterä, sulavaliikkeen ja aggressiivinen saalistaja. Nopeus on välttämätön ominaisuus myös hyökkäysalueen yksi vastaan yksi -tilanteissa.

LAITAPAKKIEN kasvava vastuu hyökkäyspelistä lisää pelipaikan

fyysisiä vaatimuksia. Toistuvat, useiden kymmenien metrien pituiset vauhdikkaat spurtit, joko pallon kanssa tai ilman, kysyvät nopeuskestävyyttä. Vain huippukuntoinen pelaaja säilyttää äärimmäisessä rasituksessa kykynsä hallita palloa ja ajatella järkevästi.

Laitapuolustajan on oltava sähkö, ketterä ja sulavaliikkeen.

Laitapakin on sijoitettava oikein. Hänen on huolehdittava siitä, ettei vastustaja pääse iskemään puolustuksen selustaan laidan ja topparin välistä. Laitapelaajan on myös pysyttävä samassa linjassa puolustuksen keskustan kanssa, jotta paitsiolinja pitää.

Laitapakin on pysyttävä ajan tasalla, sillä myöhästymiset maksavat. Kun pallo vaihtaa kentällä omistajaa, päätös hyökätä tai puolustaa on tehtävä pikaisesti.

MALTTI ON VALTTIA. Puolitoista tuntia maailman johtavien hyökkäävien laitapelaajien kyydissä vaatii kylmäpäisyyttä. Itse luottamus ei saa varista, vaikka vastustaja kerran livahtaisikin ohii. Kukaan ei ole ohittamaton.

Laitapuolustajan on tiedettävä, milloin häiritä pallollista vastustajaa ja milloin vetäytyä puolustusasemiin. Päätömät rynnäilyt ja holtittomat taklaukset johtavat vääjäämättä katastrofiin.

Erkka V. Lehtola

keilla laidalla ja käytti sen täydellisesti hyväkseen. Vakiinnutti paikkansa Norsunluurannikon maajoukkueessa vasta karsintarupeaman puolivälissä.

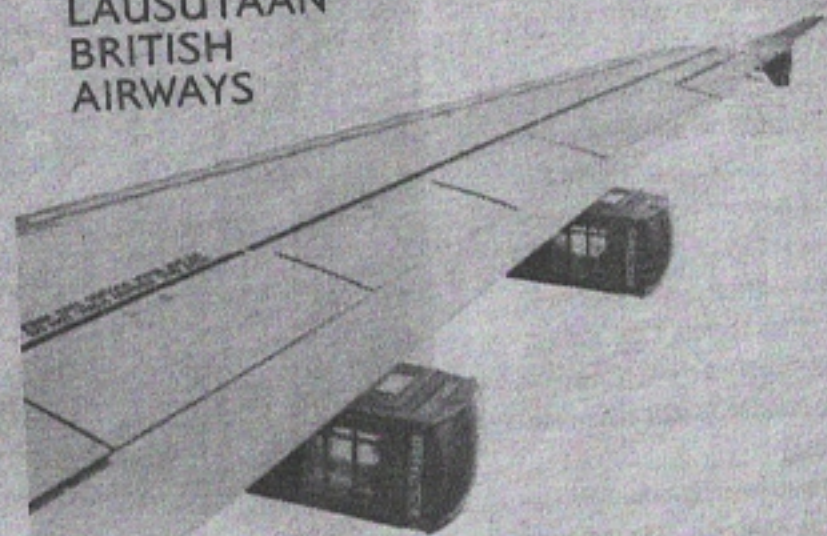
Ebouella on kaikki modernin laitapuolustajan ominaisuudet. Hän on vahva, nopea ja taitava ja nousee aktiivisesti mukaan hyökkäyksiin. Vaarallinen yksi vastaan yksi -tilanteissa ja murtautuessaan rangaistusalueelle.

Puolustuspeleissä kova. Takkaa näyttävästi ja riskilläkin, mutta on toistaiseksi säästynyt varoitussyöpyiltä.

Alk.
99€*

Varaa osoitteesta ba.com

LONTOO.
LAUSUTAAN
BRITISH
AIRWAYS

BRITISH AIRWAYS

*Yhdensuuntainen matka, hinta sisältää verot ja online varausmaksun.

LAITAHYÖKKÄÄJÄ

Nopea ammattihuijari

TEHTÄVÄ numero yksi: ohita vastustaja! Harhauta, puijaa, huijaa, tee mitä tahansa, mutta ohita. Laidan puolelta tai keskeltä, yksin tai kaverin avulla, keskittääksesi tai laukaistaksesi, mutta ohita vastustaja. Yksinkertaista, muttei aina ihan helppoa.

Huippujalkapallossa tilaa ei ole. Sitä on luotava. Tehokkain tapa tehdä tilaa on ohittaa vastustaja eli voittaa yksi vastaan yksi -tilanne.

Hyökkäävien laitapelaajien merkitys jalkapallossa, jossa vastassa on lähes aina kurinalaisesti ja viimeisen päälle organisoitusti puolustava joukkue, on valtava. Maaleja taotaan yhä paljon laidalta tulevista syötöistä.

PALLON ON toteltava hyökkäävää laitapelaajaa. Kultainen ensimmäinen kosketus luo tukevan pohjan tuleville suorituksille. Pallo on saatava haluttuun ja sitä on pystyttävä suojaamaan ahdistettunakin.

Joskus puolustaja on hyvästeltävä jo ensimmäisellä kosketuksella.

Laitapelaajan on pystyttävä kuljettamaan palloa kaikkiin ilmansuuntiin, kummallakin jalalla ja ennen kaikkea nopeasti. Terävät käännökset kuuluvat perushyveisiin.

HYÖKKÄÄVÄN laitapelaajan tärkein tehtävä on toimittaa pallo ja maalille, joko syöttämällä tai kuljettamalla. Useimmiten se edellyttää ainakin yhden vastustajan päihittämistä. Monipuolinen, silmiä hivelevä harhautusvalikoima on eduksi, mutta usein pari selkäytimestä irtoavaa patenttijippoa riittää tähdilekin.

RIPAUS nerokkaimpien ammattivarkaiden viekkautta on eduksi. Laitureiden on sumutettava puolustajia ja välillä myös erotuomareita. Joskus vastustajan hipaisukin riittää syyksi kalastaa omalle joukkueelle vaarallinen vapaapotku.

Potkutaitoa tarvitaan. Kahvitettuaan puolustajan laitapelaaja ei voi haaskata hyökkäystä epätarkkaan keskitykseen. Vaikeimmin vartioitavat laitahyök-

Hyökkäävien laitapelaajien merkitys on valtava.

kääjät ja -linkit syöttävät ja ampuvat kummallakin jalalla.

Hitailla jaloilla puolustajan ohittaminen ei onnistu. Räjähävä nopeus on taitojen ohella hyökkäävän laitapelaajan henkivakuutus. Terävät ja sulavat

rytminvaihdokset, myös pallon kanssa, kertovat taitavuudesta, kyvystä hallita keho ja peliväline hankalissakin asennoissa. Kestävyys on oltava timanttinen, ennen muuta nopeuskestävyyden. Laiturin on otettava läpi ottelun täysivauhtisia kiihdytyksiä ja palauduttava niistä. Perinteistä raakaa voimaa, suuria määriä lihasmassaa, hyökkäävä laitapelaaja ei tarvitse.

OIKEIDEN valintojen tekeminen on tärkein osa laiturin pelikäsitystä. Oikeita valintoja voi tehdä vain oikeaan aikaan. Kun on paikka keskittää, on keskitettävä. Sekunnin murto-osan viivytely voi maksaa maalipaikan.

Myös ilman palloa tehtävien juoksujen on osuttava kohdilleen. Ajoituksen mestari auttaa joukkueoveriaan, eksyttää vartijansa ja välttää paitsioansan. Pallonriistoja seuraavissa nopeissa vastaiskuissa laitahyökkääjän tai -linkin rooli on usein huomattava.

MODERNISSA jalkapalloilussa hyökkäävän laitapelaajan vastuu puolustuksesta on kasvanut. Juoksuaskelia on otettava myös omaa maalia ja keskustaa kohti. Siksi vain pallolliseen peliin keskittyviä taitavia mutta laiskoja tai huonokuntoisia laitavirtuoo-

seja ei huipulla juuri näy.

Sijoittuminen on tärkeää, mutta huolimattomuuden tai haluttomuuden voi saada anteeksi: toisin kuin puolustajilla metrin tai kahden virhe ei välttämättä näy tulostaululla.

Erkka V. Lehtola

ovat pinteessa.

Portugalin kultaista sukupolvea seuraavan nuoremman kaartin suurin tähti. Fyysisiltä ominaisuuksiltaan hippoo täydellisyyttä: pitkä, jäntevä, nopea ja kestävä. Liikunnallisesti huipulahjakas. Oppinut hiljalleen osallistumaan nopeine jalkoineen myös puolustuspeliin.

Lempipaikka kentän oikealla laidalla. Kuljettaa sieltä vauhdikkaasti joko laitaa pitkin kohti päätyrajaa tai, mikä vielä vaarallisempaa, poikittain kohti keskustaa ja maalia. Pystyy kääntymään yllättävästi ja terävästi kovastakin vauhdista. Laukoo lujaa.

Saat jalkapallon MM-kisojen tulokset suoraan matkapuhelimeesi tekstiviestinä. Lähetä sana **FUTISVAHTI** numeroon **16400** ja tiedät, kuka voitti ja kuka teki maalin.

Palvelun hinta 0,50 euroa/vastaanotettu viesti. Sisällyttämättä STT. Voit sulkea palvelun lähettämällä **FUTISVAHTI SULJE** numeroon 16400.

FONECTA
www.fonecta.fi

SEURAA HEITÄ

Emerson, Brasilia

KOKEMUSTA, päättäväisyyttä, kestävyyttä, peliälyä ja voimaa kuin pienessä kylässä.

Kissamaisesti keinuva, uhkaavasti askeltava "Puma" on valmis iskemään vastustajiensa kimppuun.

Emerson luo tukevan perustan Brasilian säkenöivälle hyökkäyspelille. Kun keltapaitojen hurmaavimmat pallovirtuosit viihdyttävät yleisöä ja kiusaavat vastustajia, sisun ja taidon toimiva yhtälö puolustaa ja pitää keskikentän tasapainossa.

Vuosien menestys Saksan ja Italian kentillä ei ole sattumaa: Juventuksen tärkein keskikenttäpelaaja on huipuluotettava johtajatyyppejä.

Emerson joutui jäämään pois edellisistä MM-kisoista loukkaantumisen vuoksi. Siksi hänen motivaationsa on nyt taivaissa.

Juan Roman Riquelme, Argentiina

SEURALLEEN Villarealille korvaamaton. Lähes yhtä tärkeä hyökkäävä keskikenttäpelaaja

on myös maajoukkueelleen.

KESKIKENTTÄPELAAJA

Kentän kapellimestari

MAAILMAN tähtikaartiin kuuluvan keskikenttäpelaajan ansioluettelossa ovat ylimmäisinä pallonkäsittelytaidot. Ensimmäisen kosketuksen on oltava pumpulinpehmeä ja millimetrintarkasti suunnattu.

Potkuvalikoimasta on löydyttävä vaihtoehtoja kuin ilmapallokauppiaalta vappuna. Lyhyet ja pitkät syötöt ulko- ja sisäkierreineen ovat keskikenttäkerhon pääsyvaatimuksia.

Myös kyky harhauttaa ja pelata potkaiseva jalka vapaaksi – ei siis välttämättä ohittaa vastustajaa – on ehto keskialueella. Pallosta on todella pidettävä huolta. Sitä taitavasti suojaamalla pitkäkyntisimmätkin pallovarkaat pysyvät loitolla.

PUOLUSTAJIEN tapaan keskikenttäpelaajien on osattava taklata. Keskialueen kaksinkamppailut ja irtopallot voittava joukkue voittaa usein koko ottelun. Varsinkin puolustavan keskikenttäpelaajan on taklattava luja, puhtaasti ja oikea-aikaisesti. Jos hän epäonnistuu, seurauk-

senä on varoitus tai pahimmassa tapauksessa ulosajo ja vastustajan maali.

Keskikenttäpelaajalta kysytään pelikäsitystä, ymmärrystä siitä, mitä ja miksi kentällä tapahtuu lähellä tai kaukana.

Pelaajan on hahmotettava kenttä ja siellä oleva tila sekä huomioitava pallo, omat joukkueetoverit ja vastustajat. On kyettävä tekemään oikeita valintoja pallon kanssa ja ilman.

KOSKA PALLON hallinta vaihtuu usein juuri keskialueella, pelaajan on reagoitava suunnanmuutoksiin nopeasti ja järkevästi. Yksi typerä syöttövalinta voi tuhota lupaavan nopean mahdollisuuden vastahyökkäykseen.

Peliä syvästi ymmärtävä keskikenttäpelaaja rytmittää joukkueensa peliä kuin kapellimestari orkesterin soittoa. Joskus vauhdikas tempokuljetus antaa pelille kyytiä, toisinaan taas tarkoituksellinen hidastelu tarjoaa koko joukkueelle mahdollisuu-

den hengähtää.

Älykkäimmät keskikenttäpelaajat osaavat lukea ja aistia oman joukkueensa ja vastustajien sielunelämää ja pikaisen analyysin perusteella joko lisätä höyryä tai laskea kierroksia.

Keskialueen kamppailut voittava joukkue voittaa usein koko ottelun.

Keskialueella on sijoituttava oikein sekä hyökkäys- että puolustuspelissä. Tehtävä on vaativampi kuin laitapelaajilla, koska vaihtoehtoisia liikkumissuuntia on enemmän. Hyökkäävien keskikenttäpelaajien pitäisi löytää tilaa vastustajan keskikentän ja puolustuslinjan välistä.

VALTA ASUU keskikentällä, ja siksi johtajaominaisuudet korostuvat. Parhaimmat johtajat liimaavat puolustuksen ja hyökkäyksen taitavasti toisiinsa, pitävät pelin kasassa ja ovat jatkuvasti pelin keskiössä.

Kokemus auttaa, eikä sitä voi

ostaa. Oikeiden valintojen määrä suhteessa väriin paranee iän ja kokemuksen myötä. Keskikentän johtajat pitävät valtavasti meteliä, he ohjaavat aktiivisesti esimerkiksi hyökkääjien puolustuspelejä.

KESTÄVYYS on valttia. Kahteen suuntaan ravaava keskikenttäpelaaja saattaa liikkua ottelun aikana yli 15 kilometriä. Matkasta osa hurjastellaan, joten kovastakin rasituksesta on palaututtava nopeasti.

Keskikentällä roolit tosin vaihtelevat rajusti. Toppareita suojaava puolustava keskikenttäpelaaja liikkuu yleensä huomattavasti vähemmän kuin ylempänä pelaavat kollegansa.

Keskialueen kaksinkamppailuviidakossa pelaajien on hallittava kehonsa. Koolla ei ole ratkaisevaa merkitystä. Kentän keskiakselin miehittävät usein joukkueen hitaimmat pelaajat, joten suora juoksunopeus ei ole oleellista; ketteruus, kuten kyky kääntyä terävästi, taas on.

Erkka V. Lehtola

HYÖKKÄÄJÄ

Monipuolinen maalikone

HYÖKKÄÄJÄN ei tarvitse arvuutella olemassaolonsa perustaa: hänen on tehtävä maaleja päivästä, viikosta ja kuukaudesta toiseen. Maalit lasketaan, maalit muistetaan. Edes hyvä maaliton peli ei pitkään lämmitä, ei hyökkääjää eikä joukkueen valmentajaa, faneista puhumattakaan.

Huippuhyökkääjät tekevät maaleja omasta kuljetuksestaan, suoraan syötöstä, matalista ja korkeista keskityksistä, vapaa- ja rangistuspotkuista. Potkutekniikan on oltava timanttinen. Palloon on saatava voimaa ja kierrettä sekä vasemmalla että oikealla jalalla. Pääpelikin on hallittava. Maalikulunkaikat puskevat kovaa ja tarkasti vaikeistakin asennoista.

KULTAKENGÄT elävät kultaisesta kosketuksesta. Ilman pehmeää ja järkevästi suunnattua ensimmäistä kosketusta hyökkääjä on kuin viinintuntija ilman makuaistia. Pelaajan on pystyttävä pitämään huolta pallosta tilanteissa, joissa selässä roikkuu raskastekoinen, nilkkoihin koputteleva toppari.

Kuljettaminen ja harhauttaminen ovat tärkeitä taitoja, vaikka puhtaita yksi vastaan yksi -tilanteita aukeaa keskushyökkääjälle

laitapelaajia vähemmän. Hyökkääjän on harhauttamalla ensisijaisesti horjutettava puolustaja pois tasapainosta ja saatava laukaiseva jalka vapaaksi.

ERILAISILLA hyökkääjätyypeillä on erilaisia fyysisiä vaatimuksia. Useimmat

vaarallisimmista maalitykeistä ovat joko huippunopeita tai isoja ja vahvoja.

Nopeuden merkitys on kiistanon. Hyökkääjien räjähtävät ja oikea-aikaiset spurtit puolustuslinjan taakse johtavat parhaimmillaan läpiajoihin ja maaleihin. Topparit ovat juoksukisoissa aseettomia. Myös reaktionopeus korostuu: maalin edessä salamanno-peasti oivallettu irtopallo johtaa usein täysosumaan.

Vahvoja ja kookkaita kärkipelaajia kutsutaan usein target-hyökkääjiksi, eräänlaisiksi kohdepelaajiksi, joita tavoitellaan myös pitkällä syötöillä. Usein selkää vastustajan maalia kohti pelaavat verkkaiset kohdepelaajat haluavat palloja puolustuslinjan etupuolelle.

HUIPPUHYÖKKÄÄJÄT hallitsevat kehonsa. Terävät suunnanmuu-

tokset, vaikeimmat laukaukset ja hyppypuskut edellyttävät pelaajalta kimmaisuutta, ketteryyttä ja räjähtävää voimaa. Parhaat venyvät akrobaattisiin suorituksiin tavoitellessaan palloja. Maaleja tuulettavien "voimistelijoitten" voltisarjat puhuvat puolestaan.

Ollakseen vaarallinen läpi otellun hyökkääjän on jaksettava rehkä useita täysivauhtisia spurteja. Ilman raakaa nopeuskestävyyttä se ei onnistu. Kohdepelaajien on puolestaan jaksettava painia kaksi 45 minuutin pituista jaksoa top-pareiden kanssa.

Useimmat maalitykeistä ovat huippunopeita tai isoja ja vahvoja.

TÄHTIHYÖKKÄÄJÄT hahmottavat erinomaisesti tilaa ja aikaa. He löytävät puolustuksen keskeltä pieniä rakoja ja iskevät niihin. Puhutaan maalivainusta. Hyvä pelikäsitys auttaa hyökkääjiä toimimaan myös keskenään. Tilanteita on osattava myös ennakoida. Kärkkäimmät maalintekijät hyökkäävät jo puolustaessaan, ainakin mielellään.

Korkea kipukynnys on avuksi: hyökkääjät eivät säästy mustelmilta. Mitä tehokkaampi ratkaisija, sitä enemmän puolustajat kolhivat. Silti on pysyttävä kylmänä.

Kärsivällisyyttäkin vaaditaan. Palloja on joskus odotettava minuuttikaupalla turhautumatta. Valppaus on säilytettävä alkuvihellyksestä loppuvihellykseen. Parhaiden palkinnot mitataan ot-sikoissa ja miljoonissa euroissa.

Erkka V. Lehtola

SEURAA HEITÄ

Thierry Henry, Ranska

THIERRY HENRY on Valioliigan ja monen mielestä koko maailman paras hyök-

kääjä. Sulavasti askeltava ja valon nopeudella etenevä ranskalainen jättää puolustajat seisomaan yksi vastaan yksi -tilanteissa ja on siksi lähes mahdoton vartioitava varsinkin yhdelle miehelle.

Taidot ja peliäly huippuluokkaa. Pallo tottelee Arsenalin kapteenia kovassakin vauhdissa. Loistava viimeistelijä, jonka kierteiset oikean jalan laukaukset painuvat huimalla prosentilla verkkoon. Valioliigan tuore maalikulungas 27 täysosumallaan. Kauriiden maalien mestari. Ampuu niitä säännöllisesti myös vapaapotkuista.

Andrei Ševtšenko, Ukraina

REPI jo Kiovan Dynamon paidassa Euroopan jättiläisten puolustuksia palasiksi. Ei

ihme, että AC Milan maksoi "Kiovan kuninkaasta" hulppeat 27 miljoonaa dollaria vuonna 1999.

Tahti ei ole Italiassa hiipunut. Ukrainalaisen tuotantolinja sylkee maaleja tappavaan tahtiin, ensi syksystä Chelseassa.

Syksyllä 30 vuotta täyttävän

Ševtšenkon tuoteseloste ei jätä kylmäksi: Nopea, ketterä, kestävä. Tarkkavainuinen. Ampuu hyvin kummallakin jalalla. Erinomainen pääpelaaja. Iskunkestävä ja luotettava.

Ševtšenkon toimintasäde on laaja. Henryn tavoin ukrainalainen liikkuu ja hakeutuu pelattavaksi koko hyökkäyspuolikkaalla. Siitä huolimatta hän on aina ajoissa siellä, missä häntä eniten tarvitaan: maalin edustalla.

Luca Toni, Italia

SERIE A:N viime kauden maalikulungas Luca Toni tehtiä Fiorentinalle kauden

aikana uskomattomat 30 osumaa. Pitkä, 193-senttinen target-hyökkääjä perustaa toimistonsa lähelle vastustajan puolustuslinjaa ja maalia, mutta on siiti paljon enemmän kuin pelkkä klassinen kohdepelaaja, vain koollaan, voimallaan ja pääpelitaidollaan pullisteleva keskushyökkääjä.

Toni on monipuolinen. Hän on paras esimerkki modernista hyökkääjäkolossista, joka on liikkuva, melko nopea ja sinut pallon kanssa; kaiken kaikkiaan alati vaarallinen.

Tehokkuuden ruumiillistuma ei käytä kultanupplaan pelkästään maalintekoon. Ovelasti liikkuva Toni raivaa älykkäästi tilaa sekä itselleen että joukkueovereilleen. Italian maajoukkueen selvä ykköskärki.